

Αρ. Φακ.: Α/Π
761/2003

Α/Π
700/2004

**Έκθεση Επιτρόπου Διοικήσεως αναφορικά με τα
παράπονα με αρ. Α/Π 761/2003 και Α/Π 700/2004 εναντίον του
Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού**

1. Τα Παράπονα και η Έρευνα

Το παράπονο με αρ. Α/Π 761/2003 υπέβαλαν οι κ.κ. Χριστάκης Θωμά, Ευάγγελος Παναγιώτου και Μανώλης Κουλουμάς¹. Οι παραπονούμενοι, με επιστολή τους που λήφθηκε στις 17 Ιουνίου, 2003, ισχυρίζονται ότι ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού (ΚΟΑ) παρέλειψε να προστατεύσει τα μέλη της Κυπριακής Ομοσπονδίας Αγωνιστικού Αυτοκινήτου (ΚΟΑΑ), κ.κ. Χριστάκη Θωμά, Ευάγγελο Παναγιώτου, Πρόδρομο Προδρόμου και Γιώτη Χαρτούμπαλο από τις απειλές και τα πειθαρχικά μέτρα που έλαβε παράνομα εναντίον τους ο Κυπριακός Σύνδεσμος Αυτοκινήτου (ΚΣΑ).

Συγκεκριμένα, είναι ισχυρισμός των παραπονουμένων ότι ο ΚΣΑ, ως οργανωτής του «Ράλλυ Κύπρος», στέρησε από τους πιο πάνω αθλητές, μέλη της Ομοσπονδίας, το δικαίωμα συμμετοχής και τους αφαίρεσε παράνομα την άδεια που απαιτεί η Διεθνής Ομοσπονδία Αυτοκινήτου (FIA), για να μπορούν να συμμετέχουν σε διεθνείς αγώνες αυτοκινήτου. Ως δικαιολογία για την τιμωρία που επέβαλε στους πιο πάνω αθλητές, ο ΚΣΑ, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς των παραπονουμένων, υποστήριξε ότι η συμμετοχή στους αγώνες ήταν αντικανονική επειδή ο ίδιος ως αρμόδια αρχή δεν τους είχε εγκρίνει. Όπως, όμως, οι παραπονούμενοι σημειώνουν, οι αγώνες αυτοκινήτου στους οποίους συμμετείχαν οι υπό αναφορά οδηγοί διοργανώθηκαν νόμιμα από την ΚΟΑΑ, η οποία είναι μέλος του ΚΟΑ, και ότι απώτερος σκοπός της τιμωρίας που τους επέβαλε ο ΚΣΑ ήταν ο εκφοβισμός των μελών της Ομοσπονδίας ώστε οι αθλητές μέλη της να αποθαρρυνθούν και να μην συμμετέχουν σε αγώνες αυτοκινήτου που η ίδια διοργανώνει.

Ο ΚΣΑ, σύμφωνα με τους παραπονούμενους, δεν είναι σωματείο αλλά εταιρεία ιδιωτικών συμφερόντων, η οποία, με την ανοχή του ΚΟΑ, προσπαθεί να μονοπωλήσει τη διοργάνωση αγώνων αυτοκινήτου για να εξυπηρετήσει καθαρά τα οφέλη που αποκομίζουν τα στελέχη της, τα οποία συνδέονται με την αυτοκινητοβιομηχανία. Προς υποστήριξη των ισχυρισμών τους, οι παραπονούμενοι αναφέρουν ότι ο ΚΣΑ ιδρύθηκε στις αρχές του 1970 και ότι εκ τότε έχει το ίδιο άτομο πρόεδρο. Εκμεταλλευόμενος δε την αναγνώριση που τυγχάνει από την FIA, ο ΚΣΑ λειτουργεί ανέλεγκτα και κατά τρόπο αντιδημοκρατικό αφού, αφενός υποχρεώνει τους αθλητές αυτοκινήτου να είναι εγγεγραμμένη κοντά του για να μπορούν να κατέχουν την άδεια που απαιτεί η FIA και να μετέχουν σε διεθνείς αναγνωρισμένους αγώνες αυτοκινήτου και αφετέρου, ως εταιρεία, τους στερεί το δικαίωμα να ψηφίσουν και να εκπροσωπηθούν στο Διοικητικό Συμβούλιο.

¹ Πρόεδρος του Συνδέσμου Οδηγών – Συνοδηγών Αγώνων Αυτοκινήτου Κύπρου (ΣΟΣΑΑΚ).

Παρόλο που οι παραπονούμενοι αναγνωρίζουν τις περιστάσεις υπό τις οποίες ιδρύθηκε και έτυχε αναγνώρισης ο ΚΣΑ από τον ΚΟΑ, εκτιμούν ότι σήμερα οι συνθήκες έχουν αλλάξει και ότι ο ΚΟΑ δεν μπορεί να μένει αμέτοχος και να επιτρέπει τον εκφοβισμό και την μονοπωλιακή εκμετάλλευση των αγώνων αυτοκινήτου από μια εταιρεία ιδιωτικών συμφερόντων.

Τους πιο πάνω ισχυρισμούς έθεσα με επιστολή μου ημερ. 3 Ιουλίου, 2003, υπόψη του Γενικού Διευθυντή του ΚΟΑ για σχόλια και απόψεις. Από το Γενικό Διευθυντή ζήτησα να με πληροφορήσει για τη σχέση του ΚΟΑ με το ΚΣΑ, τη σχέση του ΚΟΑ με το Διεθνές Ράλλυ Κύπρος - εάν δίδει ή όχι σε αυτό οποιαδήποτε χορηγία ή συμμετέχει με άλλους τρόπους στη διοργάνωση του - και τη σχέση του ΚΟΑ με την FIA Ζήτησα επίσης να με πληροφορήσει τους λόγους για τους οποίους αναγνώρισης από τη FIA έτυχε μόνο ο ΚΣΑ και όχι η ΚΟΑΑ, που είναι μέλος του ΚΟΑ και να με ενημερώσει για τις ενέργειες στις οποίες είχε τυχόν προβεί για να επιλύσει το πρόβλημα και πιο συγκεκριμένα τον τρόπο με τον οποίο, ο Οργανισμός, ως ανώτατη αθλητική αρχή, προτίθετο να διαφυλάξει το δικαίωμα συμμετοχής των αθλητών που είναι μέλη της ΚΟΑΑ σε διεθνείς αγώνες αυτοκινήτου.

Ο Γενικός Διευθυντής με επιστολή ημερ. 15 Ιουλίου, 2003, με διαβεβαίωνε ότι στους ισχυρισμούς και στα ερωτήματα μου θα είχα απάντηση εντός τακτής ημερομηνίας. Επειδή μέχρι και τις 5 Οκτωβρίου, 2003, δεν έλαβα οτιδήποτε απεύθυνα προς το Γενικό Διευθυντή νέα για το θέμα υπενθυμητική επιστολή. Στην απάντησή του, η οποία λήφθηκε στις 22 Οκτωβρίου, 2003, ο Γενικός Διευθυντής με ενημέρωσε ότι το θέμα είχε αναλάβει να χειριστεί ο Πρόεδρος του ΚΟΑ, κ. Τίτος Χριστοφίδης, που τότε είχε μόλις διοριστεί.

Τον Δεκέμβριο του 2003 λειτουργοί του Γραφείου μου συναντήθηκαν με τον Πρόεδρο και τον Γενικό Διευθυντή του ΚΟΑ κατά την οποία οι δύο αξιωματούχοι τους ενημέρωσαν εκτενώς για τις διαφορές που υφίστανται στο αυτοκινητάθλημα μεταξύ των δύο εμπλεκόμενων πλευρών. Ο Πρόεδρος του ΚΟΑ ζήτησε να του παραχωρηθεί πίστωση χρόνου ώστε να έχει και ο ίδιος συναντήσεις μαζί με τις δύο οργανώσεις σε μια ύστατη από μέρους του ΚΟΑ προσπάθεια οι διαφορές που είχαν προκύψει να γεφυρωθούν.

Επειδή μέχρι και τις 16 Φεβρουαρίου, 2004 είχα οποιαδήποτε ενημέρωση, απέστειλα νέα υπενθυμητική επιστολή προς τον Οργανισμό με την οποία καλούσα το Γενικό Διευθυντή να απαντήσει στους ισχυρισμούς και στα ερωτήματα που οι παραπονούμενοι είχαν θέσει. Την απάντησή του μαζί με τη γνωμάτευση του Νομικού Συμβούλου του Οργανισμού τις έλαβα στις 16 Απριλίου, 2004.

Μερικές μέρες αργότερα, οι παραπονούμενοι, επανέφεραν με νέα επιστολή τους, το θέμα του αποκλεισμού από τον ΚΣΑ των μελών της Ομοσπονδίας από το Ράλλυ Κύπρος για το 2004. Με κατεπαίγον τηλεμήνυμα που απέστειλα τότε στον Πρόεδρο του ΚΟΑ, τον κάλεσα να παρέμβει «*με κάθε μέσο και τρόπο, που η θέση του επιτρέπει*» ώστε οι παραπονούμενοι αλλά και άλλοι επηρεαζόμενοι να μην αποκλειστούν άδικα από το

Ράλλυ Κύπρος. Δυστυχώς, παρά τις προσπάθειες που ο Πρόεδρος του ΚΟΑ κατέβαλε, οι αθλητές μέλη της Ομοσπονδίας αποκλείστηκαν και από τη νέα διοργάνωση. Στην απάντηση του, ωστόσο, ο Πρόεδρος κατέληγε με τη διαβεβαίωση ότι εάν μετά τη διεξαγωγή του Ράλλυ Κύπρος (16 - 18 Μαΐου, 2004) τα δύο μέρη δεν κατέληγαν σε συμβιβασμό τότε το Διοικητικό Συμβούλιο του ΚΟΑ θα προέβαινε στη λήψη νομικών μέτρων «για τελική και οριστική επίλυση του χρονίζοντος προβλήματος».

Το Μάιο του 2004, ο Πρόεδρος της ΚΟΑΑ, κ. Χρίστος Ηλιάδης, με επιστολή του έθεσε ενώπιον μου το ίδιο παράπονο που το Γραφείο μου είχε ήδη αρχίσει να εξετάζει (Α/Π 700/2004). Τον άδικο και παράνομο αποκλεισμό των μελών της Ομοσπονδίας από το Ράλλυ Κύπρος και την αδυναμία του ΚΟΑ, ως χρηματοδότης της διοργάνωσης αλλά προπαντός ως ανώτατη αθλητική αρχή, να διασφαλίσει στα ενδιαφερόμενα μέλη της Ομοσπονδίας τη συμμετοχή τους σ' αυτό. Με την επιστολή του, ο Πρόεδρος της ΚΟΑΑ έθεσε μεταξύ άλλων και θέμα παράνομης συμμετοχής τουρκοκυπρίων στο ράλλυ τη στιγμή που ελληνοκύπριοι μέλη της Ομοσπονδίας είχαν αποκλειστεί. Επειδή η συμμετοχή ή μη των τουρκοκυπρίων στο ράλλυ δεν επηρέαζε τα αίτια της διαφοράς, η έρευνα του Γραφείου μου δεν επεκτάθηκε περαιτέρω και δεν εξέτασε το βάσιμο ή μη των πιο πάνω ισχυρισμών.

Μετά την τελευταία ενημέρωση το Μάιο του 2004 από τον ΚΟΑ μέχρι και τον Ιούλιο του 2005, δεν είχα οποιαδήποτε πληροφόρηση σχετικά με τις εξελίξεις και τις ενέργειες που ο Οργανισμός είχε προβεί και δεν μου διαβιβάστηκε οτιδήποτε αναφορικά με τα μέτρα και τις αποφάσεις που ο Πρόεδρος του Οργανισμού είχε υποσχεθεί ότι θα λάβει. Ύστερα από ένα ακόμη επεισόδιο στέρησης συμμετοχής Κυπρίων οδηγών σε φιλικό αγώνα επιτάχυνσης που είχε γίνει στην Αθήνα τον Ιούνιο του 2005, οι παραπονούμενοι προέβησαν σε νέες παραστάσεις ζητώντας την κατάληξη της έρευνας μου. Έτσι, για να ενημερωθώ για τις εξελίξεις λειτουργός του Γραφείου μου επισκέφθηκε περί τα τέλη Ιουλίου 2005 τον ΚΟΑ και είχε συνάντηση με τον Πρόεδρο και το Γενικό Διευθυντή του Οργανισμού. Εκτός από τα όσα οι δύο αξιωματούχοι ανέφεραν προφορικά λήφθηκαν και μελετήθηκαν επίσης και όλοι οι διοικητικοί φάκελοι που ο Οργανισμός διατηρεί για το θέμα από το 2001.

Στις 23 Μαΐου, 2006 λειτουργός μου συναντήθηκε με τον Γενικό Διευθυντή του ΚΣΑ, κ. Χρίστο Κυριακίδη, ο οποίος έθεσε τις δικές του εκτιμήσεις αναφορικά με τα αίτια των διαφορών που παρουσιάζονται στο αυτοκινητάθλημα, την ιστορική τους εξέλιξη και τις προσπάθειες που έχουν καταβληθεί για να επιλυθούν.

Καθ' όλη τη διάρκεια της έρευνας λειτουργός του Γραφείου ήταν σε τακτική επικοινωνία με το Γενικό Διευθυντή του ΚΟΑ και τους λειτουργούς του Οργανισμού που είχαν ανάμιξη με το θέμα για πληροφορίες και διευκρινήσεις ενώ στοιχεία και πληροφορίες λήφθηκαν τηλεφωνικά από τον Πρόεδρο της ΚΟΑΑ, τον Πρόεδρο του ΣΟΣΑΑΚ αλλά και από το Γενικό Διευθυντή του ΚΣΑ.

2. Διαπιστώσεις

- (1) Αφορμή για την υποβολή των παραπόνων έδωσαν οι διαφορές που υπήρχαν από τα τέλη της προηγούμενης δεκαετίας μεταξύ μερίδας αθλητών αγώνων αυτοκινήτου και του ΚΣΑ. Συγκεκριμένα, ένας αριθμός αθλητών, οδηγών - συνοδηγών, που μετείχαν για χρόνια σε αγώνες αυτοκινήτου που διοργάνωνε ο ΚΣΑ, μετά την αποχώρηση τους από την ενεργό δράση, άρχισαν να αναζητούν ρόλο και λόγο στα οργανωτικά και διοικητικά θέματα του αθλήματος. Η δομή ωστόσο και το καταστατικό λειτουργίας του ΚΣΑ, ως εταιρεία, δεν τους επέτρεπε να συμμετάσχουν και να διεκδικήσουν εμπλοκή μέσα από εκλογικές διαδικασίες. Αποτέλεσμα, λόγω έλλειψης πρόσβασης στα δρώμενα του αθλήματος, μεταξύ του διοικητικού συμβουλίου του Συνδέσμου και των πρώην αθλητών επήλθε ρήξη η οποία τα τέσσερα τελευταία χρόνια εξελίχθηκε σε έντονη διαμάχη με την κάθε πλευρά να κατηγορεί την άλλη ότι ενεργεί αυθαίρετα ή παράνομα και να καλεί τον ΚΟΑ να λάβει μέτρα.
- (2) Σύμφωνα με το ιστορικό του αυτοκινηταθλήματος στην Κύπρο, ο ΚΣΑ, από ιδρύσεως του το 1934, είναι εγγεγραμμένος ως εταιρεία περιορισμένης ευθύνης δια εγγυήσεως, μη έχουσα μετοχικό κεφάλαιο². Το 1993 ενεγράφη ως μέλος στο αθλητικό μητρώο του ΚΟΑ υπό καθεστώς αγωνιστικής ομοσπονδίας³. Είναι μέλος της Διεθνούς Ομοσπονδίας Αυτοκινήτου⁴ (FIA) από το 1966 και μέχρι σήμερα παραμένει ο μόνος αναγνωρισμένος από τη Διεθνή φορέας του αθλήματος στην Κύπρο. Λόγω της ιδιότητας του, ως μέλος της διεθνούς ο ΚΣΑ έχει το δικαίωμα (Sporting Power) να διοργανώνει διεθνείς αγώνες αυτοκινήτου καθώς και το δικαίωμα να αδειοδοτεί τους Κύπριου αθλητές (οδηγούς-συνοδηγούς) για να μπορούν να συμμετέχουν σε αγώνες που η FIA διοργανώνει.
- (3) Το 1970 ο ΚΣΑ διοργάνωσε τον πρώτο διεθνή αγώνα αυτοκινήτου με την ονομασία «Ράλλυ Κύπρος», το οποίο εντάχθηκε το 1973 στο τότε νεοϊδρυθέν Πανευρωπαϊκό Πρωτάθλημα Αυτοκινήτου. Από το Μάιο του 2000 ο ΚΣΑ είναι διοργανωτής του Διεθνές Ράλλυ Κύπρος το οποίο περιλαμβάνεται ως ένα από τα δεκαέξι (16) διεθνή ράλλυ που η FIA διοργανώνει στον κόσμο.
- (4) Η εγγραφή του ΚΣΑ στον ΚΟΑ το 1993, σύμφωνα με τον Γενικό Διευθυντή του ΚΟΑ, έγινε λόγω του ότι τότε ήταν ο μόνο φορέας που ασχολείτο με την διοργάνωση αγώνων αυτοκινήτου αλλά και γιατί υπήρχε ο κίνδυνος να διαγραφεί από την FIA εάν δεν αποκτούσε την αναγνώριση από την ανώτατη αθλητική αρχή της χώρας την οποία εκπροσωπούσε. Στη βάση της ίδιας πρακτικής, σύμφωνα με τον Γενικό Διευθυντή, ο ΚΟΑ προχώρησε τότε στην αναγνώριση άλλων δώδεκα (12) αθλητικών οργανώσεων

² Πιστοποιητικό Εγγραφής αρ.65. Ημερομηνία Εγγραφής 25 Ιουνίου, 1934.

³ Πιστοποιητικό Αναγνώρισης Εγγραφής αρ. 365 ημερ. 16 Μαΐου, 1994. Επιστολή Γενικού Διευθυντή ΚΟΑ προς Πρόεδρο του ΚΣΑ ημερ. 24 Νοεμβρίου, 1999.

⁴ Η Federation Internationale de l'Automobile (FIA) είναι η αντίστοιχη διεθνής της FIFA, που είναι για το ποδόσφαιρο, στο αυτοκινητάθλημα.

οι οποίες όμως μετεξελίχθηκαν σε ομοσπονδίες και προσαρμόστηκαν με τις πρόνοιες της νομοθεσίας. Ο ΚΣΑ, παρά τη δέσμευση που ανέλαβε⁵, αρνήθηκε να μετεξελιχθεί σε ομοσπονδία και μέχρι σήμερα δεν έχει προσαρμοστεί με τους όρους και τις προϋποθέσεις που θέτει η σχετική νομοθεσία.

- (5) Η ΚΟΑΑ ενεγράφη στον ΚΟΑ το Μάρτιο του 2002. Της αναγνώρισης προηγήθηκε η υπογραφή Συμφωνίας μεταξύ του ΚΟΑ, του ΚΣΑ και των Επαρχιακών Σωματείων Αυτοκινήτου που ίδρυσαν την ΚΟΑΑ, στις 20 Φεβρουαρίου, 2002.
- (6) Η συμφωνία προβλέπει ότι ο ΚΣΑ έχει την υποχρέωση να εκχωρεί ετήσια στην ΚΟΑΑ το δικαίωμα διοργάνωσης αγώνων (Sporting power) για να μπορεί να διεξάγει διεθνώς αναγνωρισμένους αγώνες πρωταθλήματος ταχύτητας και αυτοκινήτου. Η ΚΟΑΑ, από μέρους της δεσμεύεται να ασκεί το εκχωρούμενο δικαίωμα σύμφωνα με τους διεθνείς κανόνες αλλά και τους περί ΚΟΑ Κανονισμούς. Στη συμφωνία επισημαίνεται ότι την ερμηνεία των Διεθνών Κανονισμών θα έχει τελεσίδικα και κατ' αποκλειστικότητα ο ΚΣΑ ενώ σε περίπτωση παραβίασης των Διεθνών Κανονισμών και/ή τους περί ΚΟΑ Κανονισμούς από την Ομοσπονδία, υπάρχει η προσθήκη ότι ο ΚΣΑ έχει το δικαίωμα να ανακαλέσει το "sporting power" και να κοινοποιήσει την απόφαση του στον ΚΟΑ. Σύμφωνα με την παράγραφο (Δ) του πρωτοκόλλου, ο ΚΟΑ οφείλει να επιβεβαιώσει τις οποιεσδήποτε παραβιάσεις από την ΚΟΑΑ που ο ΚΣΑ τυχόν θα διαπιστώσει.
- (7) Λίγους μήνες μόνο μετά την συνολογηση της πιο πάνω συμφωνίας και της εγγραφής της ΚΟΑΑ στον ΚΟΑ, παρουσιάστηκαν οι πρώτες διαφορές μεταξύ της Ομοσπονδίας και του Συνδέσμου. Αφορμή φαίνεται να ήταν η διοργάνωση αγώνων αυτοκινήτου από μέρους της ΚΟΑΑ που, σύμφωνα με τον ΚΣΑ, δεν ενέπιπταν στα πλαίσια της συμφωνίας που είχαν υπογράψει και κατ' επέκταση η Ομοσπονδία οτερείτο δικαιώματος να τους διοργανώσει.
- (8) Η ΚΟΑΑ αρνήθηκε να συμμορφωθεί με τις υποδείξεις του ΚΣΑ. Ο ΚΟΑ τότε αντί να εφαρμόσει τις πρόνοιες της συμφωνίας που είχε συνυπογράψει και να εξετάσει το βάσιμο ή μη των καταγγελιών του ΚΣΑ επιχείρησε μέσω του Προέδρου του να μεσολαβήσει και να φέρει σε επαφή τις δύο πλευρές με σκοπό να βρεθεί μια συναινετική λύση. Η προσπάθεια απέτυχε και έκτοτε ακολούθησε ένας συνεχής και επαναλαμβανόμενος κύκλος διαβουλεύσεων, επαφών, συζητήσεων, προτάσεων, αναλύσεων αλλά ενίοτε και ανταλλαγής κατηγοριών μεταξύ των εμπλεκομένων που, όμως, τέσσερα και πλέον χρόνια μετά δεν κατάφεραν να επιλύσουν τις διαφορές που είχαν δημιουργηθεί και δεν μπόρεσαν να επαναφέρουν την ηρεμία στο αυτοκινητάθλημα.

⁵ Η δέσμευση αυτή σύμφωνα με τον Γενικό Διευθυντή του ΚΟΑ ήταν προφορική αφού πουθενά δεν εντοπίστηκε να υπάρχει κάτι γραπτό για το θέμα.

- (9) Βασικότερο αίτημα που η ΚΟΑΑ έθετε στον ΚΟΑ ήταν η διαγραφή του ΚΣΑ από το μητρώο του οργανισμού με την αιτιολογία ότι δεν ήταν σωματείο ή ομοσπονδία αλλά εταιρεία και συνεπώς η εγγραφή του και η συνεχιζόμενη αναγνώριση του ως μέλος ήταν παράνομη.
- (10) Ενδεικτικό των διαστάσεων που σε κάποιο στάδιο είχε προσλάβει το θέμα ήταν το γεγονός ότι στην όλη προσπάθεια γεφύρωσης των διαφορών είχε εμπλακεί ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού, ο Πρόεδρος της Διεθνούς Ομοσπονδίας Αυτοκινήτου, ο Πρόεδρος της Βουλής καθώς και ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Το αδιέξοδο, ωστόσο, στο οποίο η υπόθεση είχε οδηγηθεί δεν κατέστη δυνατό να ξεπεραστεί.
- (11) Η δυστοκία στη λήψη απόφασης για διαγραφή του ΚΣΑ από τον ΚΟΑ οφείλετο στο γεγονός ότι μπροστά σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο ο ΚΣΑ προέβαλλε το κόστος από την απώλεια του Διεθνές Ράλλυ Κύπρος αφού, ως ο μόνος εξουσιοδοτημένος από την FIA φορέας, δεν θα αναλάμβανε πλέον την ευθύνη να το διοργανώνει. Γεγονός που μεταφράζετο για τους ενδιαφερόμενους σε απώλεια πολλών εκατομμυρίων λιρών από τον τουρισμό που προσελκύει ο αγώνας αλλά και σε απώλεια της προβολής της Κύπρου στο εξωτερικό με αρνητικές για το εθνικό θέμα πολιτικές προεκτάσεις. Στις κατά καιρούς συσκέψεις, εξάλλου, που έγιναν οι εκπρόσωποι του ΚΣΑ αναφέρθηκαν επανειλημμένα στον κίνδυνο ανάθεσης ή/και μεταφοράς του Διεθνούς Ράλλυ Κύπρος στο παράνομο κράτος στο βορρά μέσω της Τουρκικής Ομοσπονδίας.
- (12) Οι διαμαρτυρίες της ΚΟΑΑ και των μελών της για την παράνομη αναγνώριση του ΚΣΑ από τον ΚΟΑ συνεχίστηκαν. Περί τα μέσα Ιουνίου με αρχές Ιουλίου 2005 τα πράγματα οδηγήθηκαν σχεδόν στα άκρα. Στα πλαίσια των αντιδράσεων τους, αθλητές της ΚΟΑΑ και του ΣΟΣΑΑΚ εισήλθαν με τα οχήματά τους στις ειδικές διαδρομές των ράλλυ που διοργάνωσε ο ΚΣΑ και διέκοψαν τους αγώνες. Η δε αποστολή από μέρους τους σημειωμάτων και επιστολών προς όλα τα εμπλεκόμενα τμήμα και υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένου και του Γραφείου μου, συνεχίστηκε.
- (13) Από επικοινωνία με τον Πρόεδρο της ΚΟΑΑ, πληροφορούμαι ότι από το Μάρτιο του 2004 η Ομοσπονδία έχει καταχωρήσει δύο προσφυγές για το θέμα εναντίον του ΚΟΑ. Η πρώτη προσφυγή με αρ. 344/2004 καταχωρήθηκε εναντίον του ΚΟΑ στις 26/3/2004. Με αυτή η ΚΟΑΑ προσέβαλε την άρνηση του ΚΟΑ να διαγράψει από το μητρώο του τον ΚΣΑ. Η υπόθεση έχει ήδη εκδικαστεί⁶ εναντίον της απόφασης, όμως, έχει καταχωρηθεί έφεση⁷.

Η δεύτερη προσφυγή με αρ. 224/2005 καταχωρήθηκε στις 3 Μαρτίου, 2005, και με αυτή η ΚΟΑΑ προσέβαλε την απόφαση του ΚΟΑ ημερ. 8.2.2005 να χορηγήσει στον

⁶ Η απόφαση του δικαστηρίου εκδόθηκε στις 22 Αυγούστου, 2006.

⁷ Η Έφεση με αρ. 121/06 καταχωρήθηκε ενώπιον του Προέδρου του Ανωτάτου Δικαστηρίου στις 14 Σεπτεμβρίου, 2006.

ΚΣΑ άδεια διεξαγωγής τοπικών πρωταθλημάτων. Στη διαδικασία αυτή συμμετέχει και ο ΚΣΑ ως ενδιαφερόμενο μέρος.

Αξίζει να σημειωθεί για τις προσφυγές ο ΚΟΑ τίποτε δεν μου είχε αναφέρει ενώ κανένα στοιχείο ή έγγραφο σχετικό με αυτές δεν είχα εντοπίσει στους φακέλους που με είχε εφοδιάσει.

- (14) Σύμφωνα με τον Πρώτο Λειτουργό του ΚΟΑ κ. Φίλιππο Σοφοκλέους, το 2006 ενδέχεται να είναι η τελευταία χρονιά που θα πραγματοποιηθεί το Διεθνές Ράλλυ Κύπρος, αφού από δεκαέξι (16) διεθνείς αγώνες που διεξάγονται σήμερα η FIA προτίθεται να διατηρήσει μόνο οκτώ (8).

3. θέσεις Κυπριακού Συνδέσμου Αυτοκινήτου

- (1) Η σχέση του ΚΣΑ με τον ΚΟΑ ξεκίνησε σχεδόν αμέσως μετά την συνάντηση των Υπουργών Αθλητισμού όλων των χωρών μελών της Ολυμπιακής Επιτροπής στη Ρόδο το 1993, όπου αποφασίστηκε η αναγνώριση των αγώνων αυτοκινήτου ως άθλημα. Επιστρέφοντας από τη συνάντηση, ο τότε Πρόεδρος του ΚΟΑ, κ. Ουράνιος Ιωαννίδης κάλεσε τον ΚΣΑ να υποβάλει αίτηση για να γίνει μέλος του Οργανισμού με σκοπό να αποκτήσει επίσημη αναγνώριση ως του μοναδικού φορέα που εκπροσωπεί όλα τα αγωνίσματα αυτοκινήτου τα οποία εντάσσονται στην δικαιοδοσία της FIA στην Κύπρο. Πράγμα που ο ΚΣΑ έπραξε.

Ο κ. Κυριακίδης, απέρριψε τη θέση ότι για την εγγραφή του ΚΣΑ ως μέλος του ΚΟΑ τέθηκαν από τον Οργανισμό οποιοδήποτε όροι και σημείωσε ότι ουδέποτε ο ίδιος ή αξιωματούχοι του συμβουλίου της εταιρεία δεσμεύτηκαν ότι θα μετεξελισσόταν σε ομοσπονδία.

- (2) Σε ότι αφορά στην σχέση του ΚΣΑ με την FIA, ο κ. Κυριακίδης δήλωσε ότι αυτή είναι διττή. Αφενός ο ΚΣΑ είναι ο εκπρόσωπος της Διεθνής στην Κύπρο, ο οποίος διατηρεί το αποκλειστικό δικαίωμα να διοργανώνει τους μόνους επίσημα αναγνωρισμένους από την FIA αγώνες αυτοκινήτου στη Κύπρο και να εκχωρεί στους Κύπριους αθλητές άδεια για να μπορούν να συμμετάσχουν σε αγώνες της FIA οπουδήποτε και αφετέρου, υπό την ομπρέλα της FIA, δραστηριοποιείται επιχειρηματικά στην τομέα της παροχής υπηρεσιών οδικής βοήθειας με την επωνυμία AA.
- (3) Το 2005 ο ΚΣΑ επέτρεψε στα μέλη της ΚΟΟΑ να συμμετάσχουν στο Ράλλυ Κύπρος. Ωστόσο, το 2004 αλλά και τις επόμενες διοργανώσεις έθεσε περιορισμό στον αριθμό των Κυπρίων αθλητών που μπορούν να συμμετάσχουν ώστε αυτοί να μην ξεπερνούν τους 50. Όπως ο κ. Κυριακίδης ανέφερε, αυτοί οι οδηγοί επιλέγονται με βάση το καλύτερο χρόνο που θα τρέξουν στις τοπικές διοργανώσεις. Στο μεταξύ για σκοπούς επιλογή αθλητών ο ΚΣΑ λαμβάνει υπόψη μόνο τους χρόνους που σημειώνονται σε αγώνες που αναγνωρίζει. Οι αγώνες που η Ομοσπονδία διοργανώνει δεν ανήκουν στην κατηγορία αυτή.

- (4) Τυχόν αποαναγνώριση του ΚΣΑ από τον ΚΟΑ δεν πρόκειται επηρεάσει τη σχέση που ο Σύνδεσμος έχει με την FIA. Εξάλλου, όπως τόνισε ο κ. Κυριακίδης, ο ΚΣΑ διοργάνωνε αγώνες αυτοκινήτου πολύ πριν αναγνωριστεί και εγγραφεί στον ΚΟΑ.
- (5) Εν αντιθέσει, εξάλλου, με τα όσα υποστηρίζουν οι εκπρόσωποι της ΚΟΑΑ, ούτε στο άμεσο αλλά ούτε και μακροπρόθεσμο μέλλον προβλέπεται να μειωθούν τα παγκόσμια πρωταθλήματα ράλλυ αυτοκινήτου. Και, βέβαια, δεν τίθεται θέμα το Ράλλυ Κύπρος να αφαιρεθεί από τον πίνακα των πρωταθλημάτων της FIA. Το μόνο που πρόκειται να αλλάξει, σύμφωνα με τον κ. Κυριακίδη, είναι το ημερολόγιο έναρξης και λήξης των αγώνων αυτοκινήτου που η FIA διοργανώνει για σκοπούς παγκοσμίου πρωταθλήματος, το οποίο από το 2007 θα αρχίζει την 1^η Αυγούστου και θα λήγει 31 Μαΐου αντί, όπως ήταν μέχρι σήμερα που άρχιζε από 1^η Ιανουαρίου και τέλειωνε την 31^η Δεκεμβρίου.
- (6) Τόσο στην Ευρώπη όσο και στο παγκόσμια δεν υπάρχει σε εθνικό επίπεδο χωρών ενιαίος φορέας - εταιρεία ή ομοσπονδία - που να χειρίζεται τα θέματα αγώνων αυτοκινήτου. Τη διοργάνωση των παγκοσμίων πρωταθλημάτων, όπως είναι δηλαδή το Ράλλυ Κύπρος, αναλαμβάνουν συνήθως δύο ξεχωριστές οργανώσεις. Ο Οργανωτής (organizer) και ο Προαγωγός (promoter). Ο μεν πρώτος αναλαμβάνει το αθλητικό μέρος ο δε δεύτερος επιλαμβάνεται όλων των σχετικών με τη διοργάνωση του ράλλυ οικονομικών θεμάτων.
- (7) Επειδή η τοποθέτηση του κ. Κυριακίδη ότι τυχόν διαγραφεί του ΚΣΑ από τον ΚΟΑ δεν πρόκειται να επηρεάσει τη σχέση του Συνδέσμου με την FIA και το Ράλλυ Κύπρος δεν πρόκειται να χαθεί με είχε ξενίσει αφού, η αλλαγή αυτή στη στάση του Συνδέσμου ανοίγει ουσιαστικά την οδό για να επιλυθεί το πρόβλημα, λειτουργός του Γραφείου μου επικοινωνήσε με τον Γενικό Διευθυντή του ΚΟΑ τον κ. Παπακώστα για να το σχολιάσει.
- (8) Σύμφωνα με τον κ. Παπακώστα η διαφοροποίηση στη θέση του ΚΣΑ οφείλεται στο γεγονός ότι στον προϋπολογισμό του ΚΟΑ για το 2006 δεν περιλαμβάνεται το ποσό της χρηματοδότησης του Ράλλυ Κύπρος γιατί αυτό θα καταβληθεί από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού. Η εγγραφή, όπως σημείωσε, του ΚΣΑ στο μητρώο του ΚΟΑ είχε γίνει για να μπορεί ο Σύνδεσμος να λαμβάνει την σχετική επιχορήγηση που ο Οργανισμός δίδει κάθε χρόνο στις ομοσπονδίες και για να μπορεί η κυβέρνηση να χρηματοδοτεί το Ράλλυ. Τότε, εξάλλου, ήταν η χρονιά που η εταιρεία καπνού Rothmans επρόκειτο να σταματήσει να χρηματοδοτεί τον αγώνα.

4. Νομικό Πλαίσιο

4.1 Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος

Σκοπός του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού σύμφωνα με τους περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμους του 1969 μέχρι 1996, άρθρο 5 εδάφιο (1), είναι η προαγωγή της εξωσχολικής σωματικής αγωγής και του εν γένει αθλητισμού της νήσου, η καλλιέργεια και ανάπτυξης του Ολυμπιακού ιδεώδους και του φίλαθλου πνεύματος, η εντός του πλαισίου των υφιστάμενων σχέσεων με εξωκυπριακές αρχές και οργανώσεις, η αθλητική προβολή του νησιού στο εξωτερικό και η συνεργασία με τις αρχές και τις οργανώσεις αυτές για βελτίωση της θέσης της Κύπρου στη διεθνή αθλητική σκηνή.

Σύμφωνα με το εδάφιο (2), το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού μπορεί, τηρουμένων των κανονισμών, να προβεί σε αθλητική αναγνώριση αθλητικών σωματείων, αθλητικών ομοσπονδιών και αθλητικών συνομοσπονδιών που έχουν συσταθεί νόμιμα τις οποίες, αφού εγγράψει στο αθλητικό μητρώο το οποίο διατηρεί, εκδίδει σε αυτές ειδικό για την αναγνώριση και την εγγραφή τους πιστοποιητικό.

Το εδάφιο (η) δίδει στον Οργανισμό την ευχέρεια να ενθαρρύνει, να προωθήσει, να οργανώσει και κατά την κρίση του να επιχορηγήσει ή να χρηματοδοτήσει την ενεργό συμμετοχή της Κύπρου σε διεθνείς αθλητικές συναντήσεις.

Το εδάφιο (ιέ) παρέχει στον Οργανισμό την αρμοδιότητα να ρυθμίζει τις αθλητικές διαφορές που ανακύπτουν μεταξύ των αθλητικών ομοσπονδιών και αθλητικών σωματείων,

Σύμφωνα με τις ερμηνευτικές διατάξεις του νόμου «**αθλητική ομοσπονδία**» περιλαμβάνει οποιαδήποτε αθλητική ομοσπονδία που συστήθηκε νόμιμα και λειτουργεί νόμιμα στη Δημοκρατία με σκοπό την προαγωγή του εξωσχολικού αθλητισμού της Κύπρου και της οποίας τα συστατικά μέλη είναι σωματεία που νόμιμα συστάθηκαν και νόμιμα λειτουργούν στη Δημοκρατία.

Το άρθρο 2Γ του περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Γενικές Διατάξεις και Πειθαρχία) Κανονισμοί του 1970 μέχρι 1996, θέτει, για την αναγνώριση και εγγραφή αθλητικής ομοσπονδίας, τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

(α) να έχει στη δύναμη της εγγεγραμμένα και σε πλήρη αθλητική λειτουργία τουλάχιστο τρία σωματεία.

(β) να οργανώνει και να διεξάγει παγκύπριο πρωτάθλημα.

(γ) να διαθέτει εγκεκριμένο καταστατικό και κανονισμούς, στους οποίους καθορίζεται σαφώς ότι κύριος σκοπός της ομοσπονδίας είναι αθλητικός.

(δ) να καθορίζεται σαφώς στο καταστατικό της ο τρόπος εκπροσώπησης των σωματείων μελών της ομοσπονδίας.

(ε) να εντάσσει στη δύναμη της όσα σωματεία τυγχάνουν αθλητικής αναγνώρισης, για το αντίστοιχο άθλημα, από τον ΚΟΑ, αν τα ίδια το ζητήσουν, νοουμένου ότι συγκατατίθεται προς τούτο η αρμόδια ομοσπονδία σύμφωνα με τις πρόνοιες του καταστατικού της, η οποία όμως δε δικαιούται να αρνείται τέτοια συγκατάθεση είτε παράλογα είτε με μη αθλητικά κριτήρια.

«αθλητική δικαστική υπόθεση» σημαίνει οιαδήποτε διαφορά που τυχόν θα αναφυή μεταξύ αθλητικών ομοσπονδιών ή μεταξύ αθλητικών σωματείων ή μεταξύ αθλητικών ομοσπονδιών, αθλητικών σωματείων, αθλητών, προπονητών, διαιτητών και κριτών, περιλαμβάνει δε κάθε διαφορά που έχει σχέση με τον αθλητισμό και κάθε παράβαση ή μη συμμόρφωση προς οποιαδήποτε διάταξη του νόμου και των κανονισμών.

Το άρθρο 26(1) αναφέρει ότι: *«Ουδέν εν τω παρόντι Νόμω θα επηρεάζη καθ ' οιονδήποτε τρόπον τας υφιστάμενος σχέσεις αθλητικών Ομοσπονδιών, οργανώσεων ή σωματείων μεταξύ των ή προς εξωκυπριακούς αρχάς και οργανώσεις.»*

4.2 Ο περί Γενικών Αρχών Διοικητικού Δικαίου Νόμος

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 54** του περί Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου του 1999, η μετά πάροδο εύλογου χρόνου ανάκληση πράξης έστω και παράνομης από τη διοίκηση, η οποία δημιούργησε, στο μεταξύ, δικαιώματα και γενικά ευνοϊκές για το διοικούμενο καταστάσεις θεωρείται ότι παραβιάζει τις αρχές της χρηστής διοίκησης.

Η ανάκληση παράνομης διοικητικής πράξης επιτρέπεται και μετά την παρέλευση εύλογου χρόνου, εάν αυτή εκδόθηκε έπειτα από δόλια ή απατηλή ενέργεια του ενδιαφερόμενου ή αν ο ενδιαφερόμενος ήταν ενήμερος της παρανομίας της πράξης κατά το χρόνο έκδοσης της ή για λόγους δημοσίου συμφέροντος.

Η ανάκληση ακόμη και νόμιμης διοικητικής πράξης επιτρέπεται σε περίπτωση μεταβολής των πραγματικών συνθηκών στις οποίες στηρίχτηκε η έκδοση της ή που αποτελούσαν, σύμφωνα με το νόμο, προϋπόθεση ώστε αυτή να εκδοθεί.

5. Απόφαση ΑΔΕΑ στις υποθέσεις με αρ. 10/03 και 11/03.

Με την προσφυγή 11/03 οι αιτητές (Χριστάκης Θωμά και Ευάγγελος Παναγιώτου) προσέφυγαν εναντίον της απόφασης του Κυπριακού Συνδέσμου Αυτοκινήτου (ΚΣΑ) ημερ.14 Ιουνίου, 2003 με την οποία τους επιβλήθηκαν ποινές διότι συμμετείχαν σε πρωταθλήματα που διοργάνωσε η ΚΟΑΑ ενώ, με την προσφυγή 10/03 η ΚΟΑΑ προσέφυγε εναντίον του ΚΣΑ ζητώντας δήλωση της ΑΔΕΑ ότι η μόνη Ομοσπονδία που εκπροσωπεί τον Αθλητισμό του Αγωνιστικού Αυτοκινήτου είναι η ΚΟΑΑ και όχι ο ΚΣΑ καθώς επίσης και διάταγμα της ΑΔΕΑ με το οποίο να απαγορεύεται στον ΚΣΑ να επεμβαίνει στις δραστηριότητες του ΚΟΑΑ.

Η αρμοδιότητα της ΑΔΕΑ να εκδικάζει σαν πρωτοβάθμια δικαστική επιτροπή υποθέσεις προκύπτει από το άρθρο 9(1)(α) των περί ΚΟΑ Νόμων το οποίο αναφέρει ότι η ΑΔΕΑ έχει εξουσία να εκδικάζει αθλητικές δικαστικές υποθέσεις οσάκις το καταστατικό της οικείας αθλητικής ομοσπονδίας δεν προβλέπει περί τούτου.

Συνεκτιμώντας την ερμηνεία του όρου «αθλητική δικαστική υπόθεση» και του όρου «Αθλητική Ομοσπονδία» που δίδει το άρθρο 2 του περί ΚΟΑ Νόμου καθώς και του παραδεκτού γεγονότος ότι τα συστατικά μέλη του ΚΣΑ δεν είναι σωματεία, η ΑΔΕΑ κατέληξε ομόφωνα στην απόφαση ότι οι δύο συνεκδικαζόμενες προσφυγές δεν αποτελούν αθλητικές δικαστικές υποθέσεις και επομένως στερείτο αρμοδιότητας για να τις εξετάσει.

6. Συμπεράσματα - Κριτική - Εισηγήσεις

Έχω την άποψη ότι το θέμα έχει αδικαιολόγητα και αχρείαστα περιπλακεί κυρίως λόγω της αμηχανίας του ΚΟΑ να καταλήξει σε απόφαση και της αδυναμίας του να αντιμετωπίσει το θέμα στις πραγματικές του διαστάσεις. Ο ΚΟΑ, φαίνεται να παγιδεύτηκε στο δίλημμα κατά πόσο ήταν νομικά δυνατή η ανάκληση της απόφασης για εγγραφή του ΚΣΑ ως Ομοσπονδίας και εξάντλησε τον προβληματισμό του στο θέμα αυτό που ουσιαστικά καθήλωσε οποιαδήποτε περαιτέρω ενέργεια ή εξέλιξη. Ωστόσο το πρόβλημα είναι κυρίως πραγματικό.

Καταρχήν το γεγονός ότι η νομοθεσία του ΚΟΑ δεν διαλαμβάνει οποιαδήποτε σχετική πρόνοια, αρμοδιότητα, δηλαδή για ανάκληση πράξεων δεν θέτει το θέμα εκτός συζήτησης. Όπως ήδη σημειώθηκε σχετική ρύθμιση, προβλέπεται στο περί Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμο, οι διατάξεις του οποίου τυγχάνουν εφαρμογής.

Παράλληλα νομολογιακά είναι αποδεκτό ότι η ανάκληση παράνομης διοικητικής πράξης εμπίπτει στη διακριτική ευχέρεια του οργάνου υπό το πρίσμα του δημοσίου συμφέροντος και των αρχών της χρηστής διοίκησης. Η ανάκληση παράνομης διοικητικής πράξης ευνοϊκής για τον αποδέκτη της, έχει ως κριτήριο, σύμφωνα με τις αποφάσεις διοικητικών δικαστηρίων⁸, τη σημασία που η πράξη έχει αποκτήσει για τον επηρεαζόμενο διοικούμενο είτε λόγω της φύσεως της είτε λόγω του χρόνου που έχει παρέλθει. Υπό το φως των πιο πάνω και στη βάση των προνοιών του άρθρου 54 του νόμου 158, ο ΚΟΑ έχει τη δυνατότητα να εξετάσει κατά πόσο ήταν υπό τις περιστάσεις εφικτή η ανάκληση της απόφασης του.

⁸ Α.Ι. Τάχος, «Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο», Εκδόσεις Σάκκουλα, 1996, σελ. 460 - 466. Και Π.Δ. Δαγτόγλου, «Γενικό Διοικητικό Δίκαιο», Εκδόσεις Σάκκουλα, 1984, σελ. 240.

Το θέμα πάντως δεν επιλύεται στη νομική του διάσταση μόνο. Ακόμα και αν θεωρηθεί ότι ο ΚΣΑ δεν υφίσταται ως Ομοσπονδία δεν σημαίνει ότι δεν μπορεί να γίνει δεκτός στο ΚΟΑ υπό την ορθή νομική του οντότητα ως ένωση προσώπων, σωματείο ή άλλως.

Η επίμαχη ανάληψη της διοργάνωσης του Ράλλυ Κύπρος δεν μπορεί να θεωρηθεί ως συνακόλουθο της υπόστασης του φορέα που αναλαμβάνει την ευθύνη. Είναι φυσικό και λογικό η διοργάνωση να περιέρχεται στον φορέα εκείνο που έχει τις κατάλληλες διασυνδέσεις διεθνείς σχέσεις και χαίρει της εμπιστοσύνης των διεθνών σωμάτων που θα αποφασίσουν. Ενδεχόμενη διαγραφή του ΚΣΑ ως Ομοσπονδία δεν πρόκειται άνευ ετέρου να επηρεάσει τη σχέση του με την Διεθνή Ομοσπονδία Αυτοκινήτου και να του στερήσει για σκοπούς διοργάνωσης του Διεθνούς Ράλλυ Κύπρος τη χορηγία της κυβέρνησης, η οποία πλέον παρέχεται μέσω του ΚΟΤ.

Εισηγούμαι όπως ο ΚΟΑ μελετήσει το θέμα υπό το φως των όσων σημειώνονται στην Έκθεση αυτή, προχωρήσει στην αποκατάσταση της νομιμότητας, αν κρίνει ότι παρανόμως έχει εγγραφεί ο ΚΣΑ ως Ομοσπονδία, ώστε να αποσυνδεθεί το θέμα που έχει προκαλέσει την αντιπαράθεση ανάμεσα στις δύο οργανώσεις από δική του ουσιαστικά ευθύνη και τα πράγματα να εξελιχθούν στα πραγματικά φυσιολογικά τους πλαίσια.

Ηλιάνα Νικολάου
Επίτροπος Διοικήσεως
Λευκωσία, 5 Ιανουαρίου 200

